

Προτάσεις της φπ² για την Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση

- **Βασικοί άξονες:**

Η πανεπιστημιακή εκπαίδευση του σήμερα πρέπει να έχει ως στόχο τη διαμόρφωση ενός επιστήμονα με στέρεο γνωστικό υπόβαθρο το οποίο θα τον βοηθήσει να ανταποκριθεί στη σταδιοδρομία του (ακαδημαϊκή ή μη). Η παρεχόμενη εκπαίδευση πρέπει να είναι προς όφελος της κοινωνίας και να δίνει στον εκπαιδευόμενο τη δυνατότητα να διαμορφώνει την προσωπικότητά του καθώς και πολιτικοκοινωνική συνείδηση.

Κάθε Πανεπιστήμιο διοικείται αυτόνομα, θέτει τους στόχους του και τους επιτυγχάνει αξιοποιώντας εσωτερικούς μηχανισμούς. Ο ρόλος του κράτους είναι να υποστηρίζει με κάθε μέσο αυτή την προσπάθεια και να διασφαλίζει τη διαφάνεια και τη δημοσιότητα των ενεργειών κάθε Πανεπιστημίου.

Το Πανεπιστήμιο λειτουργεί με βασική μονάδα του τα τμήματα με στόχο την αμεσότερη και ταχύτερη λήψη αποφάσεων.

Το κοινωνικό σύνολο, μέσα από τη δημοσιότητα και τη διαφάνεια της λειτουργίας των Πανεπιστημίων, είναι ο μόνος κριτής της ποιότητάς τους.

Κατά τη διατύπωση προτάσεων δεν πρέπει να εγκλωβιζόμαστε στο τρέχον κατεστημένο και να προσπαθούμε απλά να το διορθώσουμε, γιατί τότε απλά το συντηρούμε. Οι ιδέες μας πρέπει να είναι ριζοσπαστικές και όχι κατ' ανάγκη άμεσα εφαρμόσιμες.

Συνοπτική παρουσίαση

1. Θεωρούμε πως τα πανεπιστήμια πρέπει να είναι **αυτοδιοίκητα** και **αυτόνομα**. Δεν πρέπει να γίνονται αντικείμενο επιρροής των κυβερνήσεων και έρμαιο των εκάστοτε μικροκομματικών συμφερόντων.
2. Θέλουμε **δημόσια** και όχι κρατικά πανεπιστήμια. Δημόσια δηλαδή να ανήκουν στην κοινωνία και όχι στο κράτος και τις εκάστοτε δομές του ούτε και στον ιδιώτη και τα συμφέροντά του.
3. Απαιτούμε την άμεση **αύξηση της χρηματοδότησης για την παιδεία στο 5% του ΑΕΠ** όπως πολλάκις υποσχέθηκε η κυβέρνηση. Σε πρώτη φάση αυτό θα καλύψει κάποια από τα προβλήματα του πανεπιστημίου.
4. **Διαχείριση των οικονομικών του πανεπιστημίου θα γίνεται χωρίς δυνατότητα επιβολής ασφυκτικού ελέγχου από το κράτος**, το οποίο απλά θα επιβεβαιώνει τη διαφάνεια και την ορθή διοχέτευση των πόρων. **Η οικονομική διαχείριση θα είναι πλήρως στα χέρια της ακαδημαϊκής κοινότητας.**
5. **Τα τμήματα θα αποφασίζουν** με βάση το διδακτικό προσωπικό και τις υλικοτεχνικές υποδομές τους **τον ανώτατο αριθμό των φοιτητών οι οποίοι θα εισάγονται ανά έτος**. Ειδική επιτροπή θα μελετά και θα προβλέπει τις κοινωνικές ανάγκες σε θέσεις εργασίας και θα καθορίζει αυτόν τον αριθμό **ώστε η απορρόφηση από την αγορά εργασίας να είναι σε μεγάλο βαθμό διασφαλισμένη για τους απόφοιτους**. Σε καμία περίπτωση αυτός ο αριθμός δεν θα υπερβαίνει το άνω όριο που έθεσε το τμήμα.

6. **Αξιολόγηση του διδακτικού έργου των μελών ΔΕΠ θα γίνεται από τους φοιτητές και του ερευνητικού έργου από ακαδημαϊκούς άλλων εγχωρίων ή ξένων πανεπιστημίων με κριτήρια ακαδημαϊκής ποιότητας και όχι (οικονομικής) ανταγωνιστικότητας.** Οι στόχοι που οφείλει να επιτύχει το πανεπιστήμιο, τίθενται από κάθε τμήμα, τα οποία αξιολογούνται έπειτα, με βάση αυτούς, για να σημειωθεί η πρόοδος και να διορθωθούν τα όποια προβλήματα. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης δεν επιφέρουν σε καμία περίπτωση μείωση της χρηματοδότησης παρά μόνο αν το ίδιο το τμήμα δηλώσει ότι έχει πλεόνασμα αφού καταφέρει τους στόχους που έχει θέσει. Σε περίπτωση μεγάλου ποσοστού αρνητικών αξιολογήσεων στη διδασκαλία ενός μαθήματος, ο καθηγητής θα υφίσταται τις κατάλληλες κυρώσεις.
7. **Διαρκής πρόσληψη νέων μελών ΔΕΠ πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης** με βάση την αξιολόγηση και τις ανάγκες των τμημάτων.
8. **Θέσπιση αυστηρού ορίου συνταξιοδότησης** των μελών ΔΕΠ.
9. **Δημόσια και δωρεάν παιδεία** για όλους τους φοιτητές. Δηλαδή δωρεάν σίτιση, στέγαση, απαραίτητα διδακτικά εγχειρίδια και πρόσβαση σε πηγές πληροφοριών, μεταφορές, αναλώσιμα και σύνδεση στο διαδίκτυο. Μετά την πάροδο των ν+2 (με προοπτική επέκτασης) χρόνων οι φοιτητές παύουν να δικαιούνται τις παροχές αυτές αλλά σε καμία περίπτωση δε διαγράφονται από τα πανεπιστήμια. **Κανένα όριο φοίτησης και καμία εντατικοποίηση των σπουδών.**
10. **Κανένας περιορισμός στο ακαδημαϊκό άσυλο.** Καμία δίωξη πολιτικών και ερευνητικών ιδεών. Πιο ευέλικτη επιτροπή ασύλου η οποία θα αποτελείται από τον πρύτανη, τον αντιπρύτανη, και 1 συγκλητικό φοιτητή ο οποίος θα επιλέγεται με κλήρωση και θα αλλάζει κάθε 6 μήνες. Για την άρση του ασύλου θα απαιτείται ομοφωνία. Σε περίπτωση μη προσέλευσης του φοιτητή στη διαδικασία συνεδριάζει η σύγκλητος την ίδια μέρα προκειμένου να αποφασίσει σχετικά. Η τελική απόφαση λαμβάνεται με πλειοψηφία των 2/3 του συνόλου των παρόντων. Επέμβαση δημόσιας δύναμης χωρίς την άδεια της επιτροπής ασύλου επιτρέπεται μόνον εφ' όσον διαπράττονται αυτόφωρα κακουργήματα ή αυτόφωρα εγκλήματα κατά της ζωής.
11. **Ελευθεριακός χαρακτήρας στην εκπαίδευση και απεγκλωβισμός από τις εξετάσεις.** Ο φοιτητής να μην κρίνεται μόνο από μια εξέταση και να μην είναι αναγκασμένος να μαθαίνει βασισμένος στην αυθεντία του καθηγητή και του βιβλίου.
12. **Όλα τα επαγγελματικά και εργασιακά δικαιώματα στο πτυχίο.** Για τις γνώσεις τις οποίες πιστοποιεί το πτυχίο δε θα χρειάζεται καμία επιπλέον εξέταση ή διαγωνισμός.
13. **Κανένα ιδιωτικό/μη κρατικό πανεπιστήμιο.** Καμία λειτουργία των πανεπιστημίων με ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια που οδήγησε παγκόσμια στην εμπορευματοποίηση της εκπαίδευσης και στον αποκλεισμό των χαμηλότερων κοινωνικών στρωμάτων από τη δυνατότητα πανεπιστημιακής εκπαίδευσης.

Αναλυτική παρουσίαση

1. Προγραμματισμός του ΑΕΙ:

Κάθε τμήμα του Πανεπιστημίου καταρτίζει 4ετες πρόγραμμα όπου θέτει τους στόχους που θέλει να επιτύχει σε αυτό το χρονικό διάστημα.

1. Τρόπος κατάρτισης του 4ετους προγράμματος

Κάθε φοιτητής και μέλος ΔΕΠ έχει τη δυνατότητα να συντάξει κείμενο, όχι απαραίτητα ολοκληρωμένο ή πλήρως τεκμηριωμένο από οικονομική-νομική άποψη, στο οποίο εκθέτει ορισμένους στόχους που πιστεύει ότι το τμήμα πρέπει να πετύχει. Έπειτα αυτοί οι στόχοι περνούν από διαδικασία ακρόασης από ειδική επιτροπή του τμήματος που αποτελείται από εκπροσώπους των φοιτητών, μέλη ΔΕΠ και επιστήμονες, μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας, αρμόδιους σε οικονομικά και νομικά θέματα. Με τη λήξη της διαδικασίας δημιουργείται επίσημο και οικονομικά και νομικά τεκμηριωμένο κείμενο που υιοθετεί ορισμένους ή και το σύνολο των στόχων που τέθηκαν ή προτείνει καινούργιους. Το τελικό κείμενο πρέπει να γίνει αποδεκτό από την πλειοψηφία των φοιτητών και των μελών ΔΕΠ του τμήματος μέσα από Γενικές Συνελεύσεις των μελών τους ώστε να εγκριθεί.

Στην αρχή κάθε έτους το τμήμα αποφασίζει για τον αριθμό των φοιτητών που θα δεχτεί. Η Γενική Συνέλευση Τμήματος έπειτα από εισήγηση του Προέδρου της θέτει ένα άνω όριο σε αυτό τον αριθμό με βάση της δυνατότητες του τμήματος από άποψη υποδομών. Ο ακριβής αριθμός που θα δεχτεί κάθε τμήμα αποφασίζεται από ειδική επιτροπή, αλλά ποτέ αυτός δεν μπορεί να ξεπεράσει το άνω όριο. Η ειδική επιτροπή αυτή μελετά και προβλέπει τις κοινωνικές ανάγκες σε θέσεις εργασίας και καθορίζει αυτόν τον αριθμό ώστε η απορρόφηση από την αγορά εργασίας να είναι σε μεγάλο βαθμό διασφαλισμένη για τους απόφοιτους.

Το υπουργείο Οικονομικών είναι αναγκασμένο να βρει πόρους για να υποστηρίξει τους στόχους του προηγούμενου προγράμματος. Αν, μετά από πλήρως αιτιολογημένη έκθεση του Υπουργείου, οι πόροι για την κάλυψη των παραπάνω στόχων δεν μπορούν να βρεθούν αυτό γίνεται δημόσια γνωστό και οι στόχοι αναπροσαρμόζονται ώστε να μπορούν να καλυφθούν οικονομικά.

2. Δημοσιότητα και κοινωνική κριτική

Κάθε τμήμα είναι αυστηρά υποχρεωμένο να δημοσιοποιεί τους στόχους του και την πρόοδο που συντελεί στην επίτευξή τους με τεκμηριωμένο τρόπο στην ιστοσελίδα του. Το Υπουργείο Παιδείας είναι αρμόδιο για τη διασφάλιση ότι αυτή η διαδικασία ανταποκρίνεται όντως στα πραγματικά τεκταινόμενα εντός του Πανεπιστημίου. Ειδική επιτροπή του Υπουργείου Οικονομικών είναι αρμόδια για τον έλεγχο της ορθής διοχέτευσης των οικονομικών πόρων για την επίτευξη των στόχων, χωρίς όμως αυτός ο έλεγχος να ξεπερνά των διασφάλιση ότι οι πόροι δεν σπαταλούνται σε πράγματα εκτός των στόχων που καθορίστηκαν.

Μέσα από τη δημοσιότητα το κοινωνικό σύνολο μπορεί και πρέπει να ασκεί κριτική στα Πανεπιστήμια. Αν οι στόχοι του είναι ελλιπείς, αν ο τρόπος που διαχειρίζεται τα οικονομικά του είναι μη αποδοτικός το Πανεπιστήμιο δεν θα έχει την κοινωνική αποδοχή και θα οδηγηθεί στο μαρασμό. Κανενός άλλου είδους εξωτερική αξιολόγηση ή επιβολή ποινών δεν απαιτείται. Οι διάφοροι μηχανισμοί που έχει η κοινωνία για να ασκεί κριτική και η προτίμηση ή όχι του Πανεπιστημίου από τους νέους για να φοιτήσουν σε αυτό είναι επαρκής τιμωρία για τη μη ορθή του λειτουργία.

2. Εσωτερική αξιολόγηση:

1. Αξιολόγηση μελών ΔΕΠ από τους φοιτητές

Το τμήμα παρέχει μια ανώνυμη διαδικτυακή υπηρεσία στην οποία έχουν πρόσβαση όλοι οι φοιτητές. Με αυτή έχουν τη δυνατότητα να υποβάλουν παράπονα για κάποιον καθηγητή τα οποία θα διατηρούνται σε μια βάση. Όταν το πλήθος των παραπόνων για κάποιον καθηγητή φτάσει ένα συγκεκριμένο αριθμό τότε τα περιεχόμενα της βάσης που αφορούν τον καθηγητή θα γίνονται γνωστά στο Σύλλογο Φοιτητών ο οποίος θα είναι υπεύθυνος να δημιουργήσει ένα επίσημο κείμενο παραπόνων για το συγκεκριμένο καθηγητή.

Έπειτα συγκαλείται ΓΣ τμήματος όπου το συγκεκριμένο κείμενο γίνεται γνωστό και ο καθηγητής απολογείται. Τα μέλη της ΓΣ πρέπει να αποφασίσουν με ομοφωνία για την άσκηση πειθαρχικών κυρώσεων στον καθηγητή. Αν η ομοφωνία δεν είναι εφικτή τότε ο καθηγητής δεν τιμωρείται, αλλά τίθεται υπό επιτήρηση για 2 ακαδημαϊκά έτη οπότε αν διαπιστωθούν και πάλι, μέσω της προηγούμενης διαδικασίας, παράπονα για τον ίδιο τότε η ΓΣ τμήματος αποφασίζει για την άσκηση πειθαρχικών κυρώσεων μέσω σχετικής πλειοψηφίας.

2. Αξιολόγηση ερευνητικού έργου

Θα γίνεται από ακαδημαϊκούς εγχώριων και ξένων Πανεπιστημίων με συναφή αντικείμενα έρευνας. Τα αποτελέσματα θα πρέπει να είναι τεκμηριωμένα και θα δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα του τμήματος

3. Αξιολόγηση του τμήματος

Ειδική επιτροπή του Υπουργείου Παιδείας αποτελούμενη από αρμόδιους επιστήμονες θα αξιολογεί την κατάσταση κάθε Πανεπιστημίου και θα συντάσσει επίσημο τεκμηριωμένο κείμενο. Αυτό θα δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα κάθε τμήματος. Καμία κύρωση ή επιβράβευση δεν θα υφίσταται το Πανεπιστήμιο από την αξιολόγηση πέρα από το ότι τα αποτελέσματά της θα έχουν κάποια ιδιαίτερη βαρύτητα στην συνείδηση του κοινωνικού συνόλου.

3. Τρόπος εξέτασης και διδασκαλίας των φοιτητών

1. Τρόπος διδασκαλίας

Η διδασκαλία δε βασίζεται στην αυθεντία του καθηγητή ή του βιβλίου και η γνώση που καλείται να αποκομίσει ο φοιτητής δεν είναι μία και δομημένη με συγκεκριμένο και προαποφασισμένο τρόπο.

Το μάθημα διαρθρώνεται σε αντικείμενα έρευνας, που καλούν το φοιτητή να εργαστεί προσωπικά συλλέγοντας από πηγές την αντίστοιχη γνώση. Ο ρόλος του καθηγητή είναι να παρέχει διευκολύνσεις και συμβουλές στο φοιτητή και να λύνει κάθε απορία που τυχόν του δημιουργείται. Επίσης, μέσα στο Πανεπιστήμιο ο φοιτητής έχει τη δυνατότητα πρόσβασης σε εξοπλισμό που θα τον βοηθήσει να επιβεβαιώσει πρακτικά τα αποτελέσματα της έρευνάς του.

Με γνώμονα τα παραπάνω είναι πρωταρχική ευθύνη κάθε τμήματος να διαθέτει άρτιο εξοπλισμό που μπορεί να καλύψει τις ανάγκες των φοιτητών του για πρακτική επιβεβαίωση των γνώσεών τους. Επίσης, οι καθηγητές είναι υποχρεωμένοι να εποπτεύουν με προσοχή την προσπάθεια των φοιτητών τους, να τους καθοδηγούν διασφαλίζοντας το υψηλό επίπεδο των αποκτώμενων γνώσεων και να διατηρούν έγκυρη λίστα προτεινόμενων πηγών και μεθόδων που οι φοιτητές μπορούν να αξιοποιήσουν. Πρέπει επιπλέον να διασφαλίζουν ότι ο φοιτητής έχει επαρκέστατο χρόνο για την ερευνά του και δεν θα πιεστεί χρονικά για την ολοκλήρωσή της, αλλά θα εντρυφήσει σε αυτή στον μέγιστο επιθυμητό βαθμό.

Με αυτόν τον τρόπο ο φοιτητής προσεγγίζει τη γνώση με προσωπικό ενδιαφέρον και στα πλαίσια που ο ίδιος θέτει για τον εαυτό του. Η εκπαίδευση έρχεται μέσα από μια γόνιμη προσπάθεια έρευνας, όπου ο ρόλος του καθηγητή και του Πανεπιστημίου είναι να βοηθούν με όλες τους τις δυνάμεις αυτή την αναζήτηση.

Τα γνωστικά αντικείμενα που θέτει ο καθηγητής προς έρευνα διασφαλίζονται από άποψη ποιότητας και επιπέδου μέσα από την ακαδημαϊκή ελευθερία του καθηγητή να τα διαμορφώνει, χωρίς εξωτερικά του πανεπιστημίου συμφέροντα να μπορούν να παρέμβουν στη διαδικασία δημιουργίας τους.

2. Τρόπος εξέτασης

Η αξιολόγηση του φοιτητή έρχεται με φυσικό τρόπο μέσα από την προηγούμενη προσπάθεια που καταβάλει. Το τελικό διαγώνισμα, αν υπάρχει, έχει ελάχιστη βαρύτητα και απλά δίνει ένα κίνητρο στο φοιτητή να επαναλάβει τις γνώσεις του.

Ο καθηγητής στην αξιολόγηση ενός φοιτητή βασίζεται στο επίπεδο της έρευνας που επέδειξε στα γνωστικά αντικείμενα που τέθηκαν. Ο φοιτητής παρουσιάζει γραπτά στο τέλος της ερευνας του για κάθε γνωστικό αντικείμενο τα αποτελέσματα που παρήγαγε. Ο καθηγητής τον βαθμολογεί και διαμορφώνει ένα τεκμηριωμένο κείμενο με το οποίο παρουσιάζει τις αρετές και τις αδυναμίες που επέδειξε και τον συμβουλεύει κατάλληλα. Αν ο φοιτητής αισθάνεται ότι η βαθμολογία του δεν είναι η αρμόζουσα μπορεί να ζητήσει εξέταση των εργασιών του από 3μελη επιτροπή, στην οποία δε συμμετέχει ο διδάσκων καθηγητής και τουλάχιστον ένα μέλος της είναι από άλλο τμήμα παρεμφερούς γνωστικού αντικειμένου. Ο τελικός βαθμός του φοιτητή είναι ο μέσος όρος του αθροίσματος των δύο μεγαλύτερων βαθμών.

Κάθε φοιτητής ο οποίος επέτυχε βαθμολογία 5 και άνω λαμβάνει πτυχίο από το τμήμα. Αυτό είναι το μόνο εχέγγυο στην αγορά εργασίας και αποκλειστική και πλήρης πιστοποίηση της γνώσης του. Μαζί με το πτυχίο παραδίδονται στο φοιτητή οι ερευνητικές του εργασίες και οι αναλυτικές αξιολογήσεις του σε όλα τα μαθήματα που παρακολούθησε επιτυχώς.

Φοιτητική
Παράταξη
Ηλεκτρονικής